

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14314/2024
16.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранкица Мајкић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5523/21 од 01.02.2024. године, у седници одржаној 16.10.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5523/21 од 01.02.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5523/21 од 01.02.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 913/20 од 15.04.2021. године, ставом првим изреке, исправљене правноснажним решењем истог суда Гж 5523/21 од 01.02.2024. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части, слободе и права личности услед неоснованог лишења слободе исплати 3.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 15.04.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, делимично је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му поред износа досуђеног ставом првим изреке на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части, слободе и права личности услед неоснованог лишења слободе са каматом исплати износ од још 7.925.000,00 динара са каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да му на име мање исплаћене зараде у периоду неоснованог лишења слободе исплати за период од септембра 2011. године до новембра 2012. године појединачне

новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као у садржини тог става. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на износе мање исплаћене зараде који су му досуђени ставом другим изреке уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Филијала Нови Сад, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање Филијала Нови Сад и доприносе за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање Филијала Нови Сад. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 272.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5523/21 од 01.02.2024. године, одбијене су, као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда, исправљена решењем истог суда у делу става првог изреке којим је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части, слободе и права личности услед неоснованог лишења слободе исплати износ од 2.300.000,00 динара са затезном каматом почев од 15.04.2021. године до коначне исплате, као и у ставу другом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда исправљена решењем истог суда у преосталом делу става првог изреке, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу преко досуђеног износа од 2.300.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части, слободе и права личности услед неоснованог лишења слободе исплати износ од још 700.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 15.04.2021. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке првостепене пресуде, исправљене решењем истог суда тако што је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 265.930,98 динара. Ставом четвртим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложила да се ревизија сматра изузетно дозвољеном (члан 404. ЗПП).

Тужилац је поднео одговор на ревизију, захтевајући накнаду трошкова.

Правноснажном пресудом одлучено је о накнади материјалне и нематеријалне штете услед неоснованог лишења слободе. По оцени Врховног суда, имајући у виду природу спора, садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и дате разлоге о основаности тужбеног захтева, у овом случају нису испуњени услови за примену института посебне ревизије из члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20). Не постоји потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као ни потреба новог тумачења права. Нижестепени судови су применили релевантне норме Законика о кривичном поступку и Закона о облигационим односима којима је регулисано проузроковање штете као извор облигације, код одлучивања о тужбеном захтеву за накнаду штете коју је тужилац претрпео. Ревизија оспорава материјалноправне закључке нижестепених суда који су од утицаја на висину досуђене накнаде нематеријалне штете, а која зависи од конкретног случаја и утврђених чињеница. Поред тога, тужена није уз ревизију

доставила правноснажне пресуде из којих би произлазио закључак о различитом одлучивању у истој или битно сличној чињеничној и правној ситуацији, при чему правилна примена права у споровима са тужбеним захтевом, какав је у конкретном случају, зависи од утврђеног чињеничног стања. Не постоји потреба уједначавања судске праксе ни у погледу пасивне легитимације тужене у односу на накнаду материјалне штете, јер су одлуке нижестепених судова у складу са израженим правним становиштем у одлукама Врховног касационог суда (Рев 5829/2021 од 07.04.2022. године). Из наведених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради накнаде штете поднета је 01.06.2020. године. Вредност побијаног дела правноснажне пресуде је 3.208.097,80 динара.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору у коме се тужбени захтев односи на новчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је Врховни суд нашао да је ревизија недозвољена.

На основу изнетог, применом члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**